

ПРЕС КЛИПИНГ

10. децембар 2013.

НАСЛОВИ

- Јавна расправа о Закону о раду за десетак дана;(стр.2)
Крстић оповргао тврдње о отпуштању 60.000 људи у 2014.;(стр.3)
ММФ:Јачање контроле буџета и програмско буџетирање;(стр.4)
Крстић: Буџет није идеалан, али је реалан;(стр.5)
Јавна расправа о Закону о раду за 10 дана;(стр.9)
Приватизација Трајала: Предузећу рачун блокиран за 589 милиона динара;(стр.10)
Селаковић: Јача заштита за узбуњиваче;(стр.11)
Радуловић: Нова економска политика води запошљавању; (стр.12)
И ниска инфлација – кошта;(стр.13)
Нови власник или ликвидација;(стр.15)
Светска банка подржава Радуловићеве мере;(стр.17)
Дачић: Корак ка решавању проблема српске економије;(стр.18)
Држава крива за губитак радних места;(стр.20)
-

<http://www.blic.rs/Vesti/Ekonomija/426010/Javna-rasprava-o-Zakonu-o-radu-za-desetak-dana>

Јавна расправа о Закону о раду за десетак дана

Тањуг

У коначној верзији измена Закона о раду није предвиђено оснивање агенција за изнајмљивање радника, што је била једна од главних примедби синдиката, који најављују учешће у јавној расправи која ће почети за десетак дана.

Председник Савеза самосталних синдиката Србије (СССС), Љубисав Орбовић, рекао је да су предложена решења данас стигла у тај синдикат и да у нацрту има доста одредаба у којима су уважени ставови синдикалних организација.

- Ми, ипак, са предложеним изменама закона морамо да се упознамо детаљније и размотримо их пре него што дамо коначно мишљење - рекао је Орбовић.

Према његовом мишљењу, добро је то што се у коначној верзији ипак не предвиђа увођење агенције за изнајмљивање радника.

Представници тог синдиката раније су указали да је за њих неприхватљив и финансијски део измена закона који се односи на различите накнаде због одуства са рада и слично, што би, како страхују, могло да утиче на смањење зарада за неколико процената.

Орбовић је рекао да ће синдикати учествовати у јавној расправи и изнети став о томе шта је добро, а шта лоше у закону.

Државни секретар Министарства рада, Зоран Мартиновић, рекао је за Тањуг да би јавна расправа, имајући у виду да су потребне припреме за њено организовање, могла да почне 18. децембра.

Према закону, како је навео, јавна расправа може да траје најмање 20 дана, а да ће након тога предлог измена закона бити дат на мишљење Социјално-економском савету, а потом и

ресорним министарствима.

Мартиновић је подсетио да је у изменама предвиђено продужење рада на одређено са 12 месеци на две године, или за старије раднике на три године, а да је ипак одложено уврштавање у закон агенције за привремено запошљавање, против чега су изричито били синдикати.

Он је рекао да се очекује став синдиката о предложењим решењима и да ће након тога почети јавна расправа како би се омогућило да закон буде усвојен у року у којем је планиран.

Министар привреде Саша Радуловић казао је прошле недеље да очекује да ће измене Закона о раду у скупштинску процедуру ући до краја године, а да ће закон бити усвојен већ у јануару.

<http://www.blic.rs/Vesti/Ekonomija/426063/Krstic-opovrgao-tvrdnje-o-otpustanju-60000-ljudi-u-2014>

Крстић оповргао тврдње о отпуштању 60.000 људи у 2014.

Танјуг

Срамна је оцена да влада планира отпуштање 60.000 људи у наредној години и, наводно, због тога узима кредит од Светске банке, изјавио је данас министар финансија Лазар Крстић и указао да је зајам од 500 милиона долара намењен за подршку републичком буџету за исплату плата и пензија у 2014. години.

"Тих 500 милиона долара биће намењене за исплату плата и пензија из буџета", истакао је Крстић у Скупштини Србије током расправе о буџету за наредну годину, демантујући тако тврдњу посланика ДС-а Борислава Стефановића.

Крстић је подсетио да је Светска банка условила кредит од 500 милиона долара спровођењем најављених реформи и доношењем нових и изменама неких постојећих закона из сфере реалног и економског сектора.

Министар финансија је демантовао и тврдње да ће у Србији бити драстично смањене пензије, плате лекарима и учитељима и другим корисницима буџета, као што Стефановић тврди, подсећајући да је динар стабилан, а инфлација једноцифрена.

Он је поновио да је у 2014. предвиђено само смањење нето плата изнад 60.000 динара, тако што ће бити опорезоване стопом од 20 одсто.

Иначе, поподвени део расправе о Предлогу закона о буџету за 2014. обележио је дуел бившег и садашњег министра финансија, Млађана Динкића и Лазара Крстића, о очекиваном расту привреде, одобравању субвенција предузећима и пољопривреди и растућем задуживању државе.

Крстић је рекао да је Влада предвидела раст привреде од један одсто у наредној години, што је песимистични сценарио, оцењујући да ће раст БДП-а вероватно бити и већи, реплицирајући Динкићу који тврди да ће раст бити мањи од један одсто.

Поводом Динкићевог питања зашто је влада предвидела 20 милијарди динара за 153 предузећа у реструктурирању, Крстић је објаснио да је потребно очистити билансе у тим предузећима да би она могла да се приватизију, као и за плате и отпремнине запосленима, а све то кошта.

"Нико не мисли да су 153 предузећа у реструктурирању развојна шанса Србије", рекао је министар финансија и подсетио да та предузећа коштају државу око 750 милиона долара годишње и то мора да се једном реши.

<http://www.blic.rs/Vesti/Ekonomija/425978/MMFJacanje-kontrole-budzeta-i-programsko-budzetiranje>

ММФ:Јачање контроле буџета и програмско буџетирање

Бета

Представници Међународног монетарног фонда разговарали су са члановима скупштинских одбора Весном Ковач и Верољубом Арсићем о јацању процеса формирања буџета на годишњем и средњорочном нивоу, контролу буџета и програмско буџетирање, саопштили су данас из Скупштине Србије.

Председница Одбора за финансије, републички буџет и контролу трошења јавних средстава Весна Ковач и члан Одбора Верољуб Арсић састали су се са члановима Техничке мисије управљања јавним финансијама Међународног монетарног фонда (ММФ).

Како се наводи у саопштењу, разговарали су о најновијим економским кретањима, стању у управљању системом јавних финансија у Србији, укључујући планирање и контролу извршења буџета, а представници ММФ-а су се посебно интересовали за јачање процеса.

Председница Одбора Весна Ковач оценила је да би Народна скупштина требало већу пажњу да посвети контроли извршења буџета. Члан Одбора Верољуб Арсић је указао на неке недостатке у примени Закона о буџетском систему и изнео мишљење да би требало донети нови закон који би био мање компликован и са што мање интервенција Владе.

Саветник за питања техничке подршке у Одељењу за фискална питања при ММФ-у Сами Илаоутинен се интересовао за примену Закона о буџетском систему, фискалну стратегију и улогу Фискалног савета.

Весна Ковач је оценила да фискална стратегија треба да буде детаљнија, јер сада даје само макроекономске оквире који се често мењају, а Верољуб Арсић је оценио да је озбиљнију фискалну стратегију могуће очекивати тек 2014. године.

Представници Међународног монетарног фонда бораве у Србији од 3. до 17. децембра 2013. године како би сагледали стање у јавним финансијама земље.

<http://www.blic.rs/Vesti/Ekonomija/425944/Krstic-Budzet-nije-idealno-ali-je-realan>

Крстић: Буџет није идеалан, али је реалан

Танјуг

Министар финансија Лазар Крстић изјавио је данас да предлог буџета за 2014. годину није ни идеалан, ни најбољи, али да је реалан и да представља једини могући пут и смер у овом тренутку.

Сматрам да смо, у ограниченом простору у коме морамо да делујемо, постигли максимум", рекао је Крстић представљајући посланицима Скупштине Србије предлог буџета за наредну годину и додао да ће предложеним мерама бити постигнут минимум потребан да држава настави да нормално функционише.

Како је истакао, тај минимум је стабилизација јавног дуга, а постављени циљ је да се он задржи на око 70 одсто БДП-а до 2016.

Он је подсетио да ће консолидовани буџетски дефицит наредне године бити 7,1 одсто БДП-а, уместо близу девет одсто колико би био без спроведених мера, а да ће на републичком нивоу дефицит буџета бити смањен за 0,1 одсто у односу на дефицит предвиђен ребалансом буџета за 2013.

Крстић је навео да ће у идућој години, према предлогу буџета, на републичком нивоу приходи бити 930 милијарди динара, што је номинални раст од 6,5 одсто у односу на ребаланс, а расходи 1.112 милијарди динара, што је раст од 5,8 одсто, док ће дефицит бити 182 милијарде, односно 4,6 одсто БДП-а.

- Ово није ни идеалан, ни најбољи буџет већ једини могући пут и смер, односно све што морамо да урадимо да не бисмо имали дефицит од девет одсто и да се не бисмо се суочили са кризом јавног дуга за годину-две - рекао је он.

Како је навео Крстић, предложеним буџетом за 2014, пратећим мерама и трогодишњим планом предвиђеним у Фискалној стратегији, то се неће десити.

Он је навео да се, као и претходних година, највећи приходи планирају од наплате ПДВ-а - 430 милијарди динара, односно 46 одсто укупних прихода, док на расходној страни трансфери организацијама обавезног социјалног осигурања, пре свега ПИО фонду, износе 280 милијарди, односно 25 одсто укупних расхода.

Капитални расходи биће 52 милијарде динара, што је значајно повећање у односу на 2013. годину, а неки од најважнијих пројеката су наводњавање у пољопривреди, обнова клиничких центара, истраживање и развој у науци, навео је министар.

Укупни расходи за запослене су 272 милијарде, односно 24 одсто укупних расхода, што је номинални раст од 3,2 одсто у односу на 2013, док ће расходи за робу и услуге бити 96 милијарди, прецизирао је министар.

Расходи за камате биће 114 милијарди динара, што је повећање од 20 милијарди у односу на 2013, а субвенције ће бити 81 милијарда, што је смањење за три милијарде, додао је он.

Крстић је напоменуо да се буџетом за наредну годину мења модел субвенционисања и у привреди и пољопривреди, а стимулације ће бити да би предузећа зарађивала на "здравим ногама", и да би пољопривредници производили више.

Он је нагласио да се планира увођење реда у јавном сектору и да су нова запошљавања претила да уруше систем који више није у стању да се одржава, због чега је то морало да буде регулисано законом.

- Када бисмо у буџет урачунали те ефекте заустављања запошљавања, увођења платних разреда, на којима ћемо радити и планирамо да их уведемо већ до 1. јула, цифре које смо дали у овом буџету биле би, да смо то укључили, још мање, тако да је на неки начин овај буџет реалан - навео је Крстић.

- Једино што могу да вам обећам јесте да пут којим се крећемо неће бити лак. Обећавали су вам то и раније, али се дешавало да смо са првим рупама на путу возило зауставили, окренули га на другу страну, да наставимо удобнијим и комфорнијим путем који је, нажалост, водио на погрешну страну. То нећемо радити. Овај буџет је заокрет у том смислу - рекао је министар.

Крстић: Нето задужење 1,6 милијарди евра, а не 5,6 милијарди

Министар финансија изјавио је да ће нето задуживање Србије у наредној години бити 1,6 милијарди евра, односно да ће за толико бити повећан јавни дуг.

Крстић је, током расправе о предлогу буџета за 2014. годину, рекао да цифра од 5,6 милијарди евра, о којој говоре посланици опозиције, представља бруто задуживање државе и да се јавни дуг неће повећати у том износу.

Од тога 3,3 милијарде евра иду на отплату домаћег јавног дуга, 0,3 милијарде на отплату спољног јавног дуга, отплата гарантованог дуга је 0,4 милијарди евра, а 1,5 милијарди је задуживање за финансирање дефицита које повећава дуг, као и 0,1 милијарда за набавку финансијске имовине, објаснио је министар.

Он је позвао посланике да током расправе говоре о нето задуживању државе и да не манипулишу цифрама.

Поводом примедби да предлог буџета нема развојну компоненту, Крстић је истакао да постоји неколико развојних елемената и да предузећа у реструктурирању захтевају разрешење, а она су била развојни мотор одређених региона, и то је тема којом ће се влада бавити.

Према његовим речима, постоји Фонд за развој, предвиђен је гарантни фонд како би се омогућили повољнији кредити привреди, затим Апекс 5 кредити као јефтине извор финансирања, а биће побољшан и привредни амбијент кроз постизање макрофискалне стабилности.

“Суштина је да држава не може да буде развојни мотор привреде, то више није могуће као претходних година, нажалост, имајући у виду фискалну ситуацију у којој се налазимо”, нагласио је Крстић.

Он је рекао да ће неки кључни закони, као што су закони о планирању и изградњи, стечају и приватизацији, бити донети до краја године, а ради се и на изменама Закона о раду.

Одговарајући зашто су трошкови за робу и услуге повећани за 10 милијарди динара, Крстић је навео да се ради о техничким разлозима, односно, да је 6,6 милијарди издвојено за материјалне трошкове школа, две милијарде за судове, али да су ти трошкови углавном дефицитно неутрални јер су министарства редистрибуирала трошкове.

Лидер ЛДП Чедомир Јовановић замерио је Крстићу и министру привреде Саши Радуловицу да у Скупштини нису ни покушали да проговоре о узроцима проблема на које указују.

Он је рекао да ће се држава следеће године задужити шест милијарди евра, али да их због тога неће критиковати, јер је то последица и реакција на тренутно стање, питајући када ће држава почети да напушта тај пут и шта је план за излазак земље из овог стања.

“Зашто су три кључна политичара (Дачић, Крстић и Радуловић) потрошила сат времена у Скупштини, а нису ниједне секунде повели разговор о кључним питањима у земљи”, упитао је Јовановић и додао да је потребно направити правац развоја.

Он је рекао да је Србија пре 10 година већ имала Гаранцијски фонд који је предузећима давао обезбеђење при задуживању код банака, и да би било сјајно да то сада може да функционише, али да је, према његовим речима, немогуће јер држава нема адекватна средства обезбеђења за банкарски сектор.

Јавна расправа о Закону о раду за 10 дана

БЕОГРАД -

У коначној верзији измена Закона о раду није предвиђено оснивање агенција за изнајмљивање радника, што је била једна од главних примедби синдиката, који најављују учешће у јавној расправи која ће почети за десетак дана.

Председник Савеза самосталних синдиката Србије (СССС), Љубисав Орбовић, рекао је да су предложена решења данас стигла у тај синдикат и да у нацрту има доста одредаба у којима су уважени ставови синдикалних организација.

"Ми, ипак, са предложеним изменама закона морамо да се упознамо детаљније и размотримо их пре него што дамо коначно мишљење", рекао је Орбовић.

Према његовом мишљењу, добро је то што се у коначној верзији ипак не предвиђа увођење агенције за изнајмљивање радника.

Представници тог синдиката раније су указали да је за њих неприхватљив и финансијски део измена закона који се односи на различите накнаде због одсуства са рада и слично, што би, како страхују, могло да утиче на смањење зарада за неколико процената.

Орбовић је рекао да ће синдикати учествовати у јавној расправи и изнети став о томе шта је добро, а шта лоше у закону.

Државни секретар Министарства рада, Зоран Мартиновић, рекао је за Тањуг да би јавна расправа, имајући у виду да су потребне припреме за њено организовање, могла да почне 18. децембра.

Према закону, како је навео, јавна расправа може да траје најмање 20 дана, а да ће након тога предлог измена закона бити дат на мишљење Социјално-економском савету, а потом и ресорним министарствима.

Мартиновић је подсетио да је у изменама предвиђено продужење рада на одређено са 12 месеци на две године, или за старије раднике на три године, а да је ипак одложено уврштавање у закон агенције за привремено запошљавање, против чега су изричито били синдикати.

Он је рекао да се очекује став синдиката о предложеним решењима и да ће након тога почети јавна расправа како би се омогућило да закон буде усвојен у року у којем је планиран.

Министар привреде Саша Радуловић казао је прошле недеље да очекује да ће измене Закона о раду у скупштинску процедуру ући до краја године, а да ће закон бити усвојен већ у јануару.

<http://novosti.rs/vesti/naslovna/ekonomija/aktuelno.239.html:467726-Privatizacija-Trajala-Preduzecu-racun-blokiran-za-589-miliona-dinara>

Приватизација Трајала: Предузећу рачун блокиран за 589 милиона динара

С. БАБОВИЋ

**Раскинут уговор са компанијом "Брикел" о приватизацији крушевачког "Трајала".
Рачун блокиран за 589 милиона динара**

ТАЧНО 1.620 радника велике корпорације "Трајал" нада се бољем власнику после раскида приватизације са бугарском компанијом "Брикел" због неиспуњења обавеза из купопродајног уговора. Запослене је власник 70 акција предузећа оставио са две неисплаћене зараде и неповезаним стажом, а предузећу је рачун блокиран за равно 589 милиона динара.

- До битних резова и потреса неће доћи, то не треба да брине раднике и локалну самоуправу - истиче Соња Веселиновић, заступник државног капитала. - Доћи ће до измена у управљачкој структури, али постепено и дозирањем. На сваки начин ћемо се трудити да то не утиче на производњу, јер треба имати у виду да је ово велика фирма, која има и кадровски потенцијал, тржиште и производ. Први задатак заступника капитала биће попуњавање података о пословању и статуса предузећа и заказивање скупштине.

- Влада ће разматрати могућност увођења реструктурирања, али покушаћемо да обезбедимо облик приватизације предвиђен у изменама и допунама Закона о приватизацији које ће бити усвојене до краја године - истиче Веселиновић. Држава не жели да буде власник и послодавац. Радници, који добро памте време пре приватизације 2006, када их је било више од 3.000, поручују да ће се борити до краја за све четири фабрике преостале у "Трајалу": Фабрику гума за двоточкаше, Фабрику теретних индустријских пнеуматика, Фабрику заштитних средстава и Фабрику детонита.

- Без обзира на то ко ће бити нови власник или директор, имамо потписан колективни уговор и имамо циљ да фабрике раде - напомиње Милосав Вукојичић, председник Самосталног синдиката "Трајала", додајући да су раскид приватизације тражили још 2009, али да држава није имала слуха. - Променили смо седам директора за осам година. Уплашени смо. Тренутно ради 60 посто запослених. "Брикел" је купио пакет "Трајала" за 12,1 милион евра, уз обавезу инвестиција од 25 милиона евра.

ХРИСТО КУПИО ДЕСЕТ ФИРМИ

ИЗА "Брикела" стоји тајкун Христо Ковачки, који је неславно купио више од 10 предузећа у Србији: "Металац" (Ивањица), "Божо Томић" (Чачак), "Невена" (Лесковац), "Победа" (Крушевац), "Вулкан" (Ниш), Рудник угља (Ковин), Термоелектрана Бобов дол, Термоелектрана Димитровград, "Застава метал" (Деспотовац), "Фопа" (Владичин Хан), "Нова гума" (Рума), "Хладњача" (Тител)....

Селаковић: Јача заштита за узбуњиваче

В. Н.

Министар правде Никола Селаковић у Бриселу разговарао са челницима Европске комисије о стању у српском правосуђу

УВЕРЕН сам да ће до краја године бити отворени преговори са ЕУ. Европска комисија је наш пријатељ и партнер, који нам помаже да до тог циља дођемо што пре. То је у понедељак у Бриселу поручио Никола Селаковић, министар правде, током састанка билатералног скрининга за поглавље 23 - Правосуђе, борба против корупције и основна права. Уз констатацију да постоје и политички услови, као што је нормализација односа Београда са Приштином, он је напоменуо и да резултат зависи и од ажурности „колега из Европске комисије“:

– У представљану правних тековина Србије и усклађености са тековинама ЕУ учествовало је више од 30 државних институција. Србија је пуно радила на усклађивању свог законодавства, али је неопходно законско регулисање заштите узбуњивача, као главних бораца против корупције.

Министар је навео да се говорило и о потреби јачања независности правосуђа, елиминисању политичког утицаја приликом избора судија и заменика јавних тужилаца, дефинисању улоге парламента у том процесу, као и Правне академије, приликом припреме за избор на правосудну функцију: Сваког грађанина у Србији се много више тичу решавање огромног броја старих предмета, побољшање ефикасности судства и одговорности носилаца правосудних функција.

ПРОЛЕЋНА ПОСЕТА

ШЕФ Преговарачког тима Србије Тања Мишчевић рекла је да ће ЕК извештај употпунити посетом Београду у рано пролеће:

– Комисија онда одређује мерила за отварање преговора, за која српска администрација прави акционе планове.

Радуловић: Нова економска политика води запошљавању

БЕОГРАД – Министар привреде Саша Радуловић изјавио је данас да нова економска политика мора да се базира на развоју домаће привреде, која ће довести до економског раста Србије и запошљавања.

„Циљ је здрава економија ослоњена на приватни сектор. Најбољи сигнал за инвеститоре су успешне домаће компаније”, казао је министар у Скупштини Србије.

Радуловић је рекао да је економска политика у Србији била потпуно погрешна јер се заснивала на великим субвенцијама, великој јавној потрошњи, великом учешћу државе у свим сферама економског живота и на партијском управљању јавним предузећима.

„То нас је коштало губитка више од 300.000 радних места. Урушена је економија, опао је животни стандард, пензије и плате су мале, а систем урушен. Док смо куповали радна места, губили смо их на хиљаде”, казао је он.

Са новим државним буџетом за 2014. годину, нагласио је Радуловић, Влада Србије мења економску политику тако да буде занована на профитабилности привреде и одрживости.

Радуловић је казао и да су потпуно занемарена 153 предузећа у реструктурирању која ће, како је рекао, бити у фокусу економске политике 2014. године.

Он је навео да је држава највећи поверилац предузеће у реструктурирању, а ти дугови ће до краја јануара бити претворени у капитал, да би ко краја 2014. године требало да буде завршена приватизација тих предузећа.

„Успешност програма Владе биће мерена тиме да ли је до краја 2014. завршена приватизација предузећа у реструктурирању”, казао је Радуловић.

Министар је оценио да су каматне стопе у Србији високе и да је, док су такве, тешко направити профитабилан бизнис због чега је смишљен Гарантни фонд.

„Министарство је ушло у преговоре с банкама и очекујем да ће почетком 2014. године Гарантни фонд почети да функционише уз учешће и међународних финансијских институција. То је део који треба да спусти каматне стопе за све”, казао је Радуловић.

Он је рекао да ће Фонд за развој остати, али мора да се измени.

„У Фонду за развој је преко две милијарде евра, али је наплата проблематична и вероватно је да ће се повратити мањи део средстава. Тај је фонд ће убудуће финансирати мањи број стратешких пројеката”, казао је Радуловић.

По речима министра, у буџету за 2014. годину предвиђен је и Транзициони фонд од 20 милијарди динара из којег ће се исплаћивати отпремнине за раднике који остану без посла у предузећима у реструктурирању и минималне зараде и повезати се радни стаж.

Радуловић је казао да се „кренуло” у измене о закона о раду и о планирању и изградњу и да ће се економска политика у 2014. години базирати и на стварању позитивног пословног окружења.

Бета

<http://www.politika.rs/rubrike/Ekonomija/l-niska-inflacija-kosta.sr.html>

И ниска инфлација – кошта

Овогодишњи пад цена последица је ниских инвестиција и приватне потрошње, а понајвише рецесије у највећем делу привреде

Вест да су потрошачке цене у Србији у октобру ове године биле само за 2,2 одсто више негу у истом месецу 2012, требало би да годе сваком уху. Додатно умирујуће делује изјава гувернера Народне банке Србије Јоргованке Табаковић да централна банка намерава да инфлацију, која ће на крају ове године бити испод четири одсто, „стабилизује на ниском нивоу, с циљем да она до краја 2016. износи четири одсто.”

Да ли је Народна банка Србије, после вишедеценијске узалудне борбе са инфлацијом, коначно нашла прави лек за ту бољку српске економије?

У то, рекло би се, не верује ни Табаковићева. На недавном Самиту гувернера земаља региона није крила задовољство што ће после прошлогодишњих 12,2 одсто, овогодишња стопа раста потрошачких цена бити испод такозване доње границе циља од 5,5 процената. Али, рекла је, није срећна што је овогодишња ниска инфлација последица смањене тражње, иако је „све што НБС предузима у оквиру своје надлежности усмерено ка повећању запослености, тражње и економског раста”.

Колико год различито гледали и на инфлацију, економисти се у једном слажу – сузбијање главних узрока те бољке код нас, пре свега потрошње преко могућности, тек почиње.

За Милојка Арсића, професора београдског Економског факултета, инфлација није основни друштвени циљ.

– Прави циљ је раст запослености и стандарда грађана – указује Арсић. – Ниска инфлација је средство које омогућава да се он оствари. Али, да ли ће бити остварен зависи и од стопе инвестиција, карактеристика привредног система и друге економске политике. Основни узрок наше инфлације је висока јавна потрошња. Тај проблем смо тек почели да решавамо. Њен овогодишњи пад последица је управо великог пада инвестиција и умереног пада приватне потрошње, а понајвише рецесије у највећем делу привреде.

„Лепо је имати ниску инфлацију, али и она кошта”, примећује Млађен Ковачевић, редовни члан Академије економских наука. Њен цех се плаћа падом запослености и пропадањем домаће индустрије.

– НБС је постиже и одржавањем валутног курса, али прецењен динар од 2001. иде наруку увозницима и подстиче деформисану потрошњу – каже Ковачевић. – Отуда, у великој мери, и сви наши дефицити, а они који су приморани да извозе са зарађеним девизама тешко покривају све веће домаће трошкове производње.

Умирена инфлација у 2013. погодује успешнијем пословању, каже економиста Милан Р. Ковачевић, консултант за страна улагања. Највише због стабилног динара, опадања куповне моћи, раста извоза и родне године. Ново задуживање у иностранству обећава издашан прилив евра, стабилан курс и одржавање релативно ниске инфлације. Услов је, каже, да не дође до евентуалног предизборног лабављења очекиваних мера, комотније емисије новца зарад покрића дефицита.

– Није спорно да је НБС чешћом купопродајом девиза успела да умири курс динара, али и пословне банке су почеле више да је слушају – указује Милан Р. Ковачевић. – Раст потрошачких цена од четири одсто у наредне три године и није преамбициозан циљ, али и њега треба остварити, подсећајући да су чешће биле године са двоцифреном инфлацијом.

Коме одговара актуелна монетарна политика централне банке?

– Задужена привреда неће се радовати рестриктивној монетарној политици, иако она и обуздава инфлацију, а решавање презадужености и окончање стечаја стратешки су важни за стабилност – сматра наш саговорник. – Задуженима у динарима, који су у мањини, инфлација би помогла да се раздуже. Дужници у страном новцу стрепе од поскупљења евра, а не иде им у прилог ни вероватни раст инфлације у свету. Влада се посебно узда у раст инвестиција, које још опадају, а стране неће навалити, па ће притискати НБС да подстакне кредитирање привреде, док ће њој за очување стабилности бити важније „дренирати” динаре емитовањем хартија од вредности. Биће тешко ризиковати и са смањењем резерви банака.

Инвеститорима би годила и већа стабилност цена од садашње само код продаја у Србији, оцењује Милан Р. Ковачевић. Европска унија је има. Страни улагачи се неће задуживати код нас, јер је кредит прескуп, него у њиховим земљама. Ниједна озбиљнија инвестиција у производњу неће доћи зато што рачуна на домаће тржиште, већ само ако може бити конкурентна у свету.

– Неопходно је да смањимо потрошњу, да би се већи део БДП употребио за инвестирање, иако то није довољно за њихов раст. На другој страни, за раст трговине и свих услуга и за смањење незапослености, потребан нам је раст потрошње. Није то једина контрадикција која ће нас пратити у напору да постигнемо одрживи привредни раст, запошљавање и поправљање животног стандарда грађана – указује Милан Р. Ковачевић.

Александар Микавица

Предлог закона о приватизацији бољи је од претходног, али стиже касно и вероватно ће бити тешкоћа са применом, тврде стручњаци

Нови власник или ликвидација

АУТОР: ИВАНА НИКОЛЕТИЋ

Београд - У сенци „рата“ који се води око још неусаглашених измена Закона о раду, промена правила приватизације готово да нису нашла одјека нити у стручној нити политичкој јавности. Ретки стручњаци који су се тиме бавили слажу се у оцени да је предлог добар, али их брине његова примена у пракси. Најчешће се указује на нереална очекивања да ће се за предузећа у реструктурирању пронаћи заинтересовани инвеститори у року који прописује закон.

Према речима Љубодрага Савића, професора на Економском факултету у Београду, у односу на закон по коме је продата већина српских предузећа, нови предлог јесте велики напредак, али је дошао прекасно.

- Предлог закона нуди неколико нових модела међу којима је и опција продаје дела капитала. То би требало да обезбеди већу заинтересованост инвеститора, јер би се кроз заједничка улагања и управљање, предузећа развијала, а добит делила. Међутим, проблем је тешка ситуација великог броја преосталих друштвених фирми, и бојим се да и поред различитих могућности које се нуде, неће бити заинтересованих људи за њихову куповину. Чак и ако се деси да неко жели да купи, пре свега предузећа у реструктурирању, држава мора да учини огроман уступак. Мене фасцинира чињеница са којом сигурношћу министар привреде свакодневно говори да треба очистити билансе тих предузећа, као да је то могуће учинити потезом пера - каже Савић.

Он додаје да уколико држава свим предузећима у реструктурирању опрости деценијске дугове за порезе и доприносе, за неплаћену струју и разне друге комуналне услуге, за неисплаћене плате радницима - отвара се питање ко ће покрити рупу која ће по том основу настати у буџету, а процењује се да је она око 500 милијарди динара. Савић потврђује да би се решавањем једног, отворило више других проблема, али каже и да треба бити реалан и признати да су друга, боља решења готово неостварива.

- Сигурно је да би било боље да се та предузећа продају у виђеном стању, али је у овом тренутку веома тешко учинити, чак и ако држава да неке друге повластице, на пример да обезбеди кредите под повољним условима, одрекне се за неки период плаћања пореза и доприноса, у целини или делимично. То је практични проблем са применом овог закона. Ако очистите билансе у великим предузећима, где практично нема капитала и где су обавезе веће од имовине, остављате повољну ситуацију у којој није тешко успевати. Али ако узмете предузеће са свим проблемима који у њему постоје, то би био истински опоравак - објашњава наш саговорник.

Иван Николић, сарадник Економског института, слаже се да предузећа у реструктурирању неће моћи лако да се приватизују и тврди да понуђени уступци нису довољни да заинтересују улагаче.

- Не видим по чему је Србија као дестинација толико супериорна у односу на друге да би инвеститори дошли баш овде. Криза је велика, и друге државе и владе су спремне на разне уступке инвеститорима. Очистити биланс предузећа није довољно. То није новина, Сартид је тако приватизован и да је било заинтересованих купаца за сва ова предузећа, они би то добили и пре овог закона. Деценије су прошле, та предузећа су таворила, изгубила су тржиште, технологију и производе, она немају ни капитал ни имовину. Њихова судбина је ликвидација - истиче Николић и додаје да би било добро да се пронађе неки инвеститор, али да је вероватноћа минимална јер „да је било озбиљно заинтересованих, то би већ било урађено и свакој влади би одговарало да то предузеће буде нечија туђа брига“.

Стручњаци верују да ће се реструктурирање код већине фирми завршити ликвидацијом, јер многе од њих не могу да опстану без помоћи државе. Горан Николић са Института за европске студије каже да у економској ситуацији каква је у Србији постоји морална обавеза државе да очува системе који запошљавају велики број радника, и чијим гашењем би били угрожени читави градови.

- С обзиром на то да је рок за крај приватизације законом одређен за крај године, јасно је да ће његова реализација довести до гашења скоро свих која не нађу власнике, јер без огромног улагања државе она могу само да се затворе. Изгледа као да је намера закона да укине сва та радна места. Министар привреде верује у слободно тржиште, али земља као наша у слободном тржишту, са каматама од 10 одсто, не може да конкурише немачким компанијама које имају два до три одсто камате и већ освојена тржишта - објашњава Горан Николић.

Он подсећа да Железара опстаје јер јој помаже држава, уложено је у РТБ Бор и он је сада самоодржив, Галеника има тржиште, добре производе, њој је потребна почетна помоћ и она може да стане на ноге. Железница це увек бити у губитку, Ресавица такође, нека предузећа по дефиницији праве губитке, али ако су важна због запошљавања, а многа јесу, држава треба да има стратешки циљ да их сачува. Тако, закључује Николић, за „резање“ остају углавном мање фирме без икакве перспективе, али би и ту требало имати на уму да приватизација има и социјалну димензију, јер губитак посла представља тежак ударац.

Чудно

- Одлука да се забрањује куповина предузећа онима који су се показали као лоши власници у супротности је са здравом логиком приватне иницијативе и противна је предузетничком духу. Када крећете у неки бизнис и пропаднете, зашто би то била отежавајућа околност да покушате са неким другим? У природи бизниса су покушаји и грешке. Зашто би један неуспех елиминисао било какав нови покушај - каже Иван Николић.

А сад да вас видимо...

- Куповина дела капитала друштвеног предузећа може да буде интересантна за српске бизнисмене, међу којима је један недавно изјавио да би за неколико година без субвенција успео да од српске Железнице направи профитабилно предузеће. Ја сам врло радознао да сазнам да ли ће се ико од тајкуна појавити да преузме неко од ових предузећа, да он сноси ризик, заједно са државом и заједно са државом подели ту добит. Ако неко од тих богатих Срба успе заиста да опорави тако купљену фирму, потврдиће да је свој новац зарадио способношћу.

Уколико се само извуче, отвориће сумње у то како је претходно зарађивао свој новац - каже Љубодраг Савић.

Брига о људима

- Морамо да бринемо о људима. Не могу да прихватим Србију у којој ће једни да живе добро, а други ће постати социјални случајеви. Празне су приче да ће људи који посао изгубе у 50 или 60 година, моћи да нађу други. Такав човек после отпуштања нема никакву шансу, није конкурентан, не може да се снађе и прилагоди тржишту. Зато сматрам да људе треба заштитити по цену неефикасности - истиче Горан Николић.

http://www.danas.rs/danasrs/ekonomija/svetska_bank_a_podrzava_raduloviceve_mere.4.html?news_id=272592

У извештају за Србију наводи се да је Министарство привреде остварило значајан напредак

Светска банка подржава Радуловићеве мере

АУТОР: А. М.

Београд - Министарство привреде је остварило врло значајан напредак - изјавио је јуче шеф Светске банке у Србији Тони Верхеијен, коментаришући мере Владе Србије. Он је рекао да Светска банка сада очекује потпуни завршетак личних карата државних предузећа, што је пројекат министра Саше Радуловића и оценио да је у буџету за наредну годину одвојен адекватан износ за отпремнине за запослене у 153 предузећа у реструктурирању „која Србију коштају 750 милиона евра годишње“.

Он је додао да у тим предузећима ради око 30.000 људи, али да он очекује да ће знатно мањи број у процесу реструктурирања изгубити посао.

Верхеијен је нагласио да ће укупна буџетска подршка Светске банке Србији у наредној години бити 300 милиона долара, од чега ће иницијално бити дато 250 милиона, а касније још 50. Он је додао да очекује да ће договор са Владом Србије о овим средствима бити постигнут до 15. јануара, како би 27. јануара могао да буде представљен Борду директора СБ-а, после чега би следила ратификација у српском парламенту и трансфер средстава у Србију. Верхеијен је, међутим, подсетио да је Светска банка као услове за одобравање овог новца поставила промене закона о приватизацији и стечају, као и да очекује измене прописа о грађевинским дозволама и раду.

Према његовим речима, приватном сектору у Србији потребан је бољи приступ кредитима, те је без раста кредитирања „тешко видети како би Србија могла да обезбеди привредни раст“. Он је поздравио Владине планове за измену регулативе и рекао да са овим мерама, обазривим буџетом и Фискалном стратегијом „можемо да идемо напред и повећамо запосленост“.

Лазар Шестовић, главни економиста Светске банке у Србији, рекао је да су Србији потребне стране инвестиције како би остварио привредни раст и то поткрепио податком да је највећи део српског извоза у прва три квартала ове године дошао од страних компанија које су овде инвестирале, у првом реду од Фијата. Тај италијански произвођач аутомобила је у првих девет месеци извезао возила у вредности од 1,2 милијарде евра, „тако да ће доста премашити постављене планове за 2013“.

Шестовић је додао да је извоз Србије ове године порастао за 22 одсто и да се тиме смањује потреба за позајмљивањем из иностранства, тако да пада и спољни дуг, који је био 86 одсто, а сада се ближи паду испод 80 процената БДП-а. Истовремено, због ниске прошлогодишње базе, раст пољопривреде је ове године био 21 одсто, што је у комбинацији са извозом довело до тога да у Светској банци очекују да се ускоро смањи и незапосленост у Србији, која је сада на нивоу од 24 одсто.

СБ неће издавати динарске обвезнице

Гувернерка Народне банке Србије Јоргованка Табаковић недавно је изјавила да ће међународне финансијске институције попут ЕБРД-а и ИФЦ-а (огранка Светске банке) издавати хартије од вредности у динарима и одобравати кредите у домаћој валути. Ипак, Лазар Шестовић је рекао да сама Светска банка неће издавати обвезнице у динарима. „Ми обвезнице емитујемо на међународним финансијским тржиштима. Емитовање обвезница у динарима у овом тренутку није опција за нас“, рекао је он.

http://www.danas.rs/danasrs/ekonomija/dacic_korak_ka_resavanju_problema_srpske_ekonomije.4.html?news_id=272589

Посланици Скупштине Србије почели начелну расправу о буџету за наредну годину

Дачић: Корак ка решавању проблема српске економије

АУТОР: М. Р. МИЛЕНКОВИЋ

Београд - Предлог буџета за 2014. годину представља прилику за нови почетак и прекретницу у начину размишљања, као и увођење одговорности у вођење економије. Овај документ није дефинитивно решење за проблеме Србије, али јесте корак ка њему и предуслов да се покрене реформски процес који мора да траје неколико година - навео је Ивица Дачић, премијер Србије, на почетку јучерашње расправе о предлогу буџета за наредну годину у Скупштини Србије, позивајући посланике да подрже предлог и дају шансу реалности уместо великих речи.

Он је нагласио да су буџетом за наредну годину обезбеђени стабилност плата и пензија, за трећину већа средства за културу, сачувана је стабилност и обезбеђене гаранције да стране инвестиције имају одговарајући амбијент за улагање, да евроинтеграције теку несметано и да се Србија приближава европским стандардима. Премијер је најавио и доношење новог Закона о раду и дубинску реформу пензијског система која треба да омогући његову одрживост.

Обраћајући се посланицима републичког парламента и министар финансија Лазар Крстић рекао је да ово није ни идеалан ни најбољи буџет, већ једини могући пут и смер.

- Овај документ је све што морамо да урадимо да не бисмо имали дефицит од девет одсто и да се не бисмо суочили са кризом јавног дуга за годину-две. То се неће десити предложеним буџетом за 2014, пратећим мерама и трогодишњим планом предвиђеним у Фискалној стратегији - рекао је Крстић и додао да је Влада у ограниченом простору у коме је морала да делује постигла максимум, а да ће предложеним мерама бити постигнут минимум потребан да држава настави да нормално функционише.

Крстић је истакао да је тај минимум стабилизација јавног дуга, а постављени циљ је да се он задржи на око 70 одсто БДП-а до 2016. године. Он је подсетио да ће консолидовани буџетски дефицит наредне године бити 7,1 одсто БДП-а, уместо близу девет одсто колико би био без спроведених мера, а да ће на републичком нивоу дефицит буџета бити смањен за 0,1 одсто у односу на дефицит предвиђен ребалансом буџета за 2013.

Посланицима се јуче обратио и министар привреде Саша Радуловић, који је навео да ће се нова економска политика базирати на развоју домаће привреде, запошљавању и расту животног стандарда. „Србија је водила потпуно погрешну економску политику, што нас је коштало губитка око 300.000 радних места, урушене економије и запуштених предузећа у реструктурирању. Он је оценио да, новим буџетом, Влада Србије мења курс и заснова га на профиту и одрживости. Главни фокус следеће године, како је рекао, биће 153 предузећа у реструктурирању и њихово „чишћење“, како би могла да нађу стратешке партнере.

Представници Уједињених региона Србије, Демократске странке Србије, Заједно за Србију најавили су да неће подржати предлог буџета за наредну годину, јер сматрају да није реалан. „Предвиђене су шест пута веће субвенције у предузећа у реструктурирању, а при томе нема улагања у пољопривреду, нити у привредни раст Србије. Наставља се задуживање, а улаже се у пропала предузећа у реструктурирању, 300 милиона евра баца се у тренутку када држава штеди на платама професора и лекара“, рекао је Динкић, који је критиковао и то што у предлогу буџета нема агресивног раздуживања, већ се наставља задуживање.

А Ненад Поповић, посланик ДСС, оценио је да његова странка не може да подржи предложени документ јер је нереалан и на приходној и на расходној страни.

„Држава нема довољно прихода ни за ову годину и зато ће бити потребан још један ребаланс овогодишњег буџета“, навео је Поповић, док је шеф посланичке групе Заједно за Србију Душан Петровић најавио да ни та странка неће подржати буџет јер у њему не постоји компонента развоја. За разлику од опозиције све владајуће странке навеле су да ће подржати текст најважнијег закона, без обзира на бројне примедбе.

Биланс

Министар финансија навео је и да ће у идућој години, према предлогу буџета, на републичком нивоу приходи бити 930 милијарди динара, што је номинални раст од 6,5 одсто у односу на ребаланс, а расходи 1,112 милијарди динара, што је раст од 5,8 одсто, док ће дефицит бити 182 милијарде, односно 4,6 одсто БДП-а.

Поднет 171 амандман

На Предлог закона о буџету за 2014. годину поднет је 171 амандман, од којих је Влада Србије поднела укупно 12. Међу владиним амандманима налази се и предлог да се у разделу који се односи на гаранције за задуживање Србијагаса ради одржавања текуће ликвидности, смање расходи са 200 милиона евра на 200 милиона долара.

Држава крива за губитак радних места

Министар привреде Саша Радуловић изјавио је у Скупштини Србије да ће се нова економска политика базирати на развоју домаће привреде, запошљавању и расту животног стандарда.

"Србија је водила потпуно погрешну економску политику базирану на великим субвенцијама, великој јавној потрошњи и великом учешћу државе у свим сферама економског живота", рекао је Радуловић у расправи о предлогу буџета за наредну годину. "То нас је коштало губитка радних места", рекао је Радуловић и додао да је изгубљено је 300.000 радних места, урушена је економија и запуштена предузећа у реструктурирању.

Последице по грађане, како је рекао, су пад животног стандарда, мале плате и пензије. Радуловић је рекао да је спроведена "пљачкашка приватизација", која је имала огромне последице на економски развој и животни стандард грађана. Он је оценио да, новим буџетом, Влада Србије мења економску политику, која треба да буде заснована на профиту и одрживости.

"Успешност програма Владе биће мерена тиме да ли је до краја 2014. завршена приватизација предузећа у реструктурирању", додао је Радуловић. Он је рекао и да ће Фонд за развој наставити да функционише, али на потпуно другим основама и да ће бити усмерен на финасирање стратешких пројеката.